2015-16-RE

CAUSA 2015-16-RE
(Roca & Ribes, SA c/ Allied Distillers Limited)

Número de registre 222-2015. Recurs d'empara

Aute del 14 de juliol del 2015

BOPA núm. 56, del 29 de juliol del 2015

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 30 d'abril del 2015, per la representació processal de la societat Roca & Ribes, SA mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 23 de març del 2015, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret dictada per un tribunal imparcial, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li els pronunciaments del Tribunal Superior de Justícia sobre la pèrdua sobrevinguda, que declari la vulneració del dret esmentat pel fet que s'ha omès un tràmit de vista oral previst en el procediment i que declari que la causa ha de ser jutjada per la mateixa Sala Civil però amb una formació de magistrats diferent d'aquella que va emetre la sentència del 5 de febrer del 2015. Així mateix, demana que com a mesura cautelar, el Tribunal Constitucional procedeixi a ordenar la suspensió del procediment fins a la resolució d'aquesta causa en seu constitucional;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 27 de maig del 2015;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

El 12 de setembre del 2006, la societat Roca & Ribes, SA va presentar una demanda contra la societat Allied Distillers Limited en reclamació d'una indemnització de danys i perjudicis per una quantitat de 2.506.553,88 €.

Segon

El 3 de juny del 2014, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava íntegrament aquesta demanda i condemnava la part agent al pagament de les costes processals.

Tercer

La representació processal de la societat Roca & Ribes, SA va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència i, el 5 de febrer del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava aquest recurs d'apel·lació i confirmava íntegrament la sentència de la primera instància.

Quart

El 10 de febrer del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què declarava que s'havia constatat que, per error de la secretària judicial, s'havia notificat la resolució de segona instància abans que s'hagués celebrat la vista oral, ja que s'havia confós una petició d'aplaçament del tràmit de vista oral amb una renúncia d'aquesta celebració i, per tant, la causa havia estat sotmesa a deliberació de manera anticipada. Per consegüent, per tal com aquesta mancança processal vulnerava el dret a un procés degut de les parts litigants, la Sala Civil declarava d'ofici la nul·litat de la sentència del 5 de febrer del 2015 i retrotreia les actuacions al moment anterior a la vista oral "amb el benentès que s'han de mantenir totes aquelles actuacions portades a terme que no esdevinguin afectades per la nul·litat declarada, en ares al principi de conservació dels actes processals."

Cinquè

Aquell mateix dia, la representació processal de la societat Roca & Ribes, SA va presentar un incident de nul·litat d'actuacions en què demanava l'anul·lació de la sentència del 5 de febrer del 2015 per haver estat dictada sense la celebració de la vista oral i que la sentència posterior fos dictada per una composició diferent de la Sala Civil per evitar imparcialitat.

Igualment, aquell mateix dia, es va notificar a aquesta part l'aute esmentat que declarava d'ofici la nul·litat de les actuacions, tanmateix no estava signat, motiu pel qual aquesta part va presentar un escrit en què adduïa la seva inexistència per estar mancat d'un requisit essencial de forma.

Sisè

El 23 de març del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acordar, mitjançant aute, no donar lloc a aquest incident de nul·litat d'actuacions, atesa la pèrdua sobrevinguda del seu objecte, ja que les actuacions van ser anul·lades d'ofici per la Sala Civil mateixa.

Pel que fa a la petició concreta del canvi de composició de la Sala, manifesta que no pot ser atesa, perquè ni l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, ni l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia ho preveuen i, perquè "la imparcialitat o el "dret a un tribunal imparcial predeterminat per la Llei", no ve condicionada perquè calgui retrocedir les actuacions per qualsevol motiu i, un cop fets els tràmits preterits, procedir a dictar una nova resolució, la qual pot ser la mateixa o una d'altra, en funció del grau d'eficàcia del tràmit preterit."

Setè

El 30 d'abril del 2015, la representació processal de la societat Roca & Ribes, SA va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 23 de març del 2015, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret dictada per un tribunal imparcial, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

En primer lloc, segons el parer del Tribunal Superior de Justícia, quan aquesta part va interposar l'incident de nul·litat d'actuacions, ja s'havia decidit aquesta nul·litat d'ofici. La part recurrent recorda que va interposar el seu incident de nul·litat d'actuacions de manera concomitant al moment en què va tenir coneixement d'aquesta decisió. Tanmateix, aquesta decisió no estava signada, ja que cap dels tres magistrats es trobava a Andorra aquell dia. El Tribunal Superior de Justícia basa la pèrdua sobrevinguda de l'objecte de l'incident de nul·litat d'actuacions en aquest escrit, és el seu argument central, però en cap moment respon sobre el vici de forma que conté.

L'aute del 23 de març del 2015 ratifica expressament les consideracions contingudes en l'aute del 10 de febrer del 2015, però aquesta ratificació no subsana en res la manca de signatura de l'aute del 10 de febrer anterior, que pel fet de ser inexistent no pot tenir com a conseqüència la pèrdua de l'objecte de l'incident de nul·litat d'actuacions.

Tot i reconèixer que s'arriba al mateix resultat la motivació del Tribunal Superior de Justícia és errònia i irracional, cosa que equival a una manca de motivació.

En segon lloc, pel que fa a l'error que hauria comés la secretària judicial en confondre un aplaçament amb una renúncia a la vista oral, aquesta part considera que ni la secretària, ni el Tribunal havien comés aquest error, atès que se li va notificar una decisió del Tribunal que acordava l'ajornament. La justificació que el Tribunal Superior de Justícia dóna no es verifica. En aquest punt també, es vulnera doncs el dret a obtenir una resolució motivada en Dret.

En tercer lloc, la part recurrent considera que la composició de la Sala Civil ja ha prejutjat de la manera més intensa possible aquesta causa, per aquest motiu considera que la Sala hauria de tenir una composició diferent. Segons el parer del Tribunal Superior de Justícia, l'ordenament no ho preveu. Ara bé, aquesta part manifesta que el dret a un tribunal imparcial, contingut a la Constitució és superior i s'aplica directament encara que cap llei processal desenvolupi aquesta norma fonamental.

Aquesta part demana el canvi en la composició de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia,

perquè té un dubte raonable sobre la imparcialitat d'aquesta Sala que ja ha dictat una primera resolució que resolia el fons i està contaminada per la seva pròpia opinió ja emesa.

En aquest sentit cita, entre d'altres, la doctrina del Tribunal Constitucional, així com la del Tribunal Europeu dels Drets Humans i conclou que s'ha vulnerat el seu dret a un tribunal imparcial, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li els pronunciaments del Tribunal Superior de Justícia sobre la pèrdua sobrevinguda d'objecte, que declari la vulneració del dret esmentat pel fet que s'ha omès un tràmit de vista oral previst en el procediment i que declari que la causa ha de ser jutjada per la mateixa Sala Civil però amb una formació de magistrats diferent d'aquella que va emetre la sentència del 5 de febrer del 2015. Així mateix, demana que com a mesura cautelar, el Tribunal Constitucional procedeixi a ordenar la suspensió del procediment fins a la resolució d'aquesta causa en seu constitucional.

Vuitè

El 27 de maig del 2015, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què manifesta que l'aute del 23 de març del 2015 precisa expressament que ratifica el contingut de l'aute del 10 de febrer del 2015 i que si bé aquest darrer aute no va ser signat va ser plenament ratificat a posteriori i, per consegüent, han de decaure les al·legacions relatives a qualsevol defecte formal.

Afegeix que la sentència del 5 de febrer del 2015 va ser expressament anul·lada d'ofici pel Tribunal que la va dictar i de la inexistència d'aquesta sentència ha de derivar la impossibilitat de contaminació per part dels magistrats.

Cap d'aquests motius vulnera el dret a la jurisdicció de la part recurrent, per tant, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de la demanda presentada, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonaments jurídics

Primer

Com es desprèn dels antecedents exposats, aquest recurs d'empara conté, en essència, dues pretensions:

1a) que aquest Tribunal Constitucional anul·li els pronunciaments del Tribunal Superior de Justícia sobre la pèrdua sobrevinguda d'objecte, i que declari la vulneració del dret fonamental de l'article 10 de la Constitució, ja que s'ha omès un tràmit de vista oral previst en el procediment;

2a) que la causa sigui jutjada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, però amb una composició diferent d'aquella que va emetre la sentència del 5 de febrer del 2015.

Per tal de decidir sobre l'admissibilitat a tràmit constitucional d'ambdues pretensions hem d'examinar la sentència del 5 de febrer del 2015 dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i els

autes subsegüents.

Segon

La sentència esmentada del 5 de febrer del 2015 va desestimar l'apel·lació interposada contra la sentència del Tribunal de Batlles del 3 de juny del 2014, per la societat Roca & Ribes, SA. Aquesta sentència del Tribunal de Batlles restava, en principi, confirmada íntegrament.

No obstant això, la sentència del 5 de febrer del 2015, va ser dictada sense la celebració prèvia de la vista oral, i és que les parts de comú acord en un escrit presentat el 21 de gener del 2015 havien demanat l'ajornament de la vista oral i la Sala Civil el 22 de gener següent havia previst aquesta celebració pel 20 de febrer del 2015.

Aquesta omissió, atribuïda a un error de la secretària judicial, va dur la Sala a anul·lar ella mateixa d'ofici –mitjançant l'aute del 10 de febrer del 2015- la sentència dictada per tal que se celebrés la vista pública en una data concreta establerta. Per això, la Sala va considerar que la impugnació per part de la societat recurrent en empara, de la repetida sentència del 5 de febrer del 2015, suposava la pèrdua sobrevinguda de l'objecte de la demanda de nul·litat pel fet que s'impugnava una sentència ja anul·lada d'ofici.

Plantejat l'assumpte d'aquesta manera, és clar que no es pot identificar en allò que acabem d'exposar matèria de rellevància constitucional suficient per a que aquest Tribunal entri a conèixer una pretensió ja resolta i satisfeta per la jurisdicció ordinària competent. La sentència dictada es va anul·lar, la vista omesa se celebrarà i s'ha esmenat també el defecte de la manca inicial de les signatures. Els error innegables detectats han estat corregits o estan en via de correcció i no hi ha base constitucional per examinar aquesta primera pretensió. Per tant, aquest punt ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Tercer

En aquest recurs d'empara la segona pretensió fa referència a la composició que ha de tenir la Sala que jutgi l'apel·lació interposada contra la sentència del Tribunal de Batlles, després de la celebració de la vista oral.

La part recurrent entén que amb la mateixa composició el tribunal ja no seria imparcial, perquè estaria “contaminat” per la seva decisió anterior. Per aquest motiu sol·licita que la composició de la Sala sigui diferent d'aquella que va dictar la sentència del 5 de febrer del 2015. Però la Sala Civil en l'aute del 23 de març del 2015 considera que l'aplicació de les lleis processals vigents no permet modificar aquesta composició. Els raonaments que fonamenten aquesta decisió s'expressen en el fonament de dret II d'aquest aute. Per a la Sala "la imparcialitat o el "dret a un tribunal imparcial predeterminat per la Llei", no ve condicionada perquè calgui retrocedir les actuacions per qualsevol motiu i, un cop fets els tràmits preterits, procedir a dictar una nova resolució, la qual pot ser la mateixa o una d'altra, en funció del grau d'eficàcia del tràmit preterit."

A la vista d'això, aquest Tribunal considera que una declaració de nul·litat d'actuacions amb la retroacció del procediment, com la que s'ha produït en aquest cas, dirigida a celebrar la vista oral en l'assumpte debatut, no requereix, des de la perspectiva constitucional un canvi previ en la composició de la Sala; que les raons adduïdes en el fonament de dret II de l'aute del 23 de març del

2015 no són absurdes, ni arbitràries i que dels errors de tramitació comesos no es pot deduir que la Sala hagi actuat o vagi a actuar sense imparcialitat.

De manera que tampoc es pot admetre a tràmit aquesta pretensió i, per tant, en aquest moment, hem de declarar la inadmissibilitat a tràmit d'aquest recurs d'empara.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2015-16-RE interposat per la representació processal de la societat Roca & Ribes, SA contra l'aute del 23 de març del 2015, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 2015.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta

Isidre Molas Batllori
Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat